

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Šablona FG č. I, sada č. 1	
Vzdělávací oblast	Člověk a svět
Vzdělávací obor	Člověk a svět
Tematický okruh	Prvouka – Soužití a chování lidí
Téma	Vznik peněz a obchodu
Ročník	2.
Anotace	Žáci se na základě příběhu skřítky, který si přečtou, pochopí pojmy jako platidlo, bankovky, mince, směna, prodávat, kupovat, platit, majetek.
Očekávaný výstup a klíčové kompetence	Žáci získají povědomí o zmíněných pojmech.
Klíčová slova	Vznik peněz, platidlo, bankovky, mince, směna, prodávat, kupovat, platit, majetek.
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Autor/vytvořeno	Mgr. Lenka Jelínková/březen 2013

Metodický list

Pomůcky, potřeby: Vytisknutý pracovní list

Pracovní list: Pracovní list žáky na základě příběhu o lesním skřítkovi seznámí s pojmy jako platidlo bankovky, mince, směna, prodávat, kupovat, platit, majetek.

Pracovní postup: Na začátku hodiny vede vyučující s žáky krátkou diskuzi, zda chodí nakupovat s rodiči, zda byli někdy nakupovat samotní, co vlastně je nakupování, kde lze nakupovat a co je k tomu potřeba. Následuje čtení textu z první části pracovního listu. Po přečtení si společně poví své odpovědi na otázky pod textem. Druhá část pracovního je určena pro samostatnou práci, kdy děti vypíšou modře označené pojmy z textu. V posledním úkolu mají možnost zvnitřnit si probrané téma pomocí malby obrázku tržiště, které skřítek navštívil.

VZNIK PENĚZ

Zajímá vás, jak vznikly peníze? Přečtěte si následující příběh:

Bertík je malý skřítek. Žije v lese ve svém malém domečku. Je to malý čipera, vše jej zajímá a na všechno chce znát odpověď. Zrovna nedávno koukal, jak po nedaleké cestě jezdí vozy sem a tam. Jedny prázdné, jiné plné. Kam stále jezdí a proč? Musel to zjistit.

A tak vylezl na strom u cesty a ve chvíli, kdy projížděl vůz tažený grošovaným koněm, na něj seskočil.

Vůz jel a jel, přešel kopec, most i další les, přijel do města a zastavil na trhu. Tam vám bylo věcí! Bertíkovi až oči přecházely.

„To koukáš, co?“, ozval se najednou hlas. Skřítek se polekal. Kdo na něj mluví?

„No, neboj se, vím o tobě od chvíle, co jsi u lesa naskočil. Však jsem jel také opatrně, abych tě neshodil. Jak se jmenuješ?“ Teď Bertík viděl, že na něj mluví grošák, který táhl vůz. Lidé samozřejmě slyšeli jen řehtání, ale skřítek rozuměl.

„Já jsem Bertík. Ještě nikdy jsem tu nebyl. Kde to jsem?“, zeptal se hned svého nového kamaráda.

„Jsi na tržišti. Sem lidé chodí **prodávat** a **kupovat** nejrůznější **zboží**.“

„Zboží? Co to je?“

„To jsou všechny věci, určené k prodeji. Lidé si tu vyberou, co potřebují, musí **zaplatit**, a pak už je to jejich **majetek**.“

„Zaplatit? Co to znamená?“, měl hned skřítek další otázku a koník, který se mezi lidmi mnohému naučil, trpělivě vysvětloval:

„To znamená, že musí mít nějaké **platidlo**. Dříve lidé věci jen směňovali – **směna** je výměna zboží za zboží. Třeba jeden měl kůži a druhý oheň. Často ale bylo těžké najít toho, kdo má to, co chci a kdo chce to, co mám já. A tak lidé začali používat platidla – takové věci, které byly vzácné a o které měl každý zájem. Například stříbrné pruty, kousky zlata, obilí nebo i plátno. A právě od tohoto slova vzniklo slovo platit.“

„Ale já vidím, že lidé dávají za zboží malá kolečka nebo papírky. To je také platidlo?“

„Ano, to jsou **peníze**. Vznikly, protože většinu platidel bylo těžké přenášet nebo poměřovat. Ta kolečka jsou **mince** a papírky jsou **bankovky**. Nu, nechceš slézt dolů a trochu se tu porozhlédnout? Za chvíli můj pán vyloží všechno zboží a pojedeme zpátky. Vezmu tě zase domů.“

Bertík slezl, proplétal se mezi stánky, kupujícími i prodávajícími lidmi, koukal, pozoroval a pozorně si všechno prohlížel. Pak se vrátil za svým koňským kamarádem, který si ho na cestu domů posadil mezi uši, a protože měl Bertík ještě mnoho otázek, celou cestu si ještě o všem povídali.

Co všechno se skřítek při svém dobrodružství dozvěděl? Bylo v příběhu něco nového i pro vás?

Vypište všechna modře označená slova a zopakujte si, co znamenají.

Namaluj skřítkovi obrázek tržišť. Namaluj do něj co nejvíc věcí z příběhu.